

[Lis Starcke]

Hvad angår forbud mod tobaksreklame, har retsforbundet den samme stilling, som vi havde angående reklamer for stærke drikke, nemlig at vi ikke mener, det gør nogen skade, og at et forbud ikke vil gavne.

Derimod finder vi det udmærket med den anden del af beslutningsforslaget angående en varedeklaration, som oplyser om sundhedsfarerne ved tobaksrygning. Det kan vi gå med til, men vi ønsker ikke noget forbud mod reklamer.

Inge Krogh (KrF):

Jeg er igen i den lykkelige situation, at jeg kan sige tak for interessen, og jeg må sige tak specielt for det, man har udtalt om anden del af forslaget om varedeklaration og advarsel om, at det er sundhedsfarligt at ryge. Tobak er et stof, der fremkalder sygdomme, som man kunne have undgået, hvis man ikke havde røget eller ikke havde opholdt sig i rum, hvori der bliver røget. En indskrænkning i forbruget af tobak vil derfor være en besparelse for syge- og sundhedssektoren, og derfor vil forbud mod reklame for tobak sandsynligvis spare penge på vores anstrengte budgetter.

Vi kender alle sammen de skadelige virkninger: der er øget risiko for kræft i lunge, kræft i strubehovedet, nikotinen giver øget blodtryk, forøget puls, og kulilte bevirker, at man ikke får tilstrækkelig ilt til organerne; det kan man bl. a. se på fostre, der virker som passive rygere over for moderen: de fødes for tidligt og har ikke den almindelige fødselsvægt.

Det er også meget karakteristisk for rapporter om tobakkens skadelige virkninger, f. eks. fra verdensorganisationen WHO eller andre steder, at det hver gang er forbuddet mod reklamer, der står øverst. Det er vel ikke helt tilfældigt, at det er det, man mener er den bedste måde at få tobakkens skadelige virkninger nedsat på i vores samfund.

Så blev der sagt, at der skal være oplysning og forebyggende oplysning. Det er fuldstændig rigtigt, det skal vi også have, men bl. a. Foreningen til kræftens Bekæmpelse, som i allerhøjeste grad har ført en kampagne imod tobakken igennem de senere år – og den har bestemt ikke været uden virkning, selv om det ikke er mange tons, tobaksforbruget er gået ned pr. år – siger dog meget

tydeligt: hvad kan det nytte, at vi bliver ved at oplyse, når der samtidig sker en forherligelse af tobakken i reklamerne? Den bedste oplysning uden tvivl – jeg har også mødt det i udenlandske skrifter – er, at man får et forbud mod reklame, for dermed har samfundet som sådant, altså lovgiverne, erkendt, at tobak er et farligt stof og er noget, der vil blive overført. Der er altså ikke nogen oplysning, der kan ækvivaleres med et forbud mod reklamer.

For hvad er det, der sker i reklamerne? De forestiller altid sunde, raske, dejlige mennesker, der hygger sig i komfortable omgivelser, og cigaretterne har også fornemme navne: Kings, Queens, Prince osv. Det giver en fuldstændig falsk forestilling; der er i hvert fald ikke nogen af de mennesker, der bliver brugt i reklamerne, der ser ud til at lide af nogen af de sygdomme, som man kan få af tobakken. Formanden for annoncørernes forening her i landet har da også udtalt, at reklamefolk selvfølgelig hverken har lyst eller kompetence til at udtale sig om en vares indvirkning på sundheden, så det er altså noget, der går direkte imod den oplysning, vi gerne vil have skal ud til befolkningen.

Der er visse restriktioner, bl. a. at man ikke må bruge unge folk eller kendte mennesker i reklamen, altså sportsidolere, skuespillere og skuespillerinder osv., men hvad sker der så? Så bruger man disse kendte mennesker uden navn, men da alle kender dem, er det altså en fuldstændig virkningsløs og ligegyldig restriktion netop på det område.

Der kan jeg igen henvise til, at man i Norge har forbud mod reklamer og en særdeles tydelig og god instruktion om, hvordan det skal virke.

Som sagt, jeg må sige tak, fordi et flertal, så vidt jeg kan skønne, går ind for anden del af forslaget. Der bør selvfølgelig i klar skrift og på synligt sted anbringes advarsel om, at det er sundhedsfarligt at ryge, og at det giver øget risiko for lungekræft og hjertesygdomme eller noget i den retning. Jeg synes, det ville være dejligt, om man fik med, at der altså også er fare for passive rygere, at det altså også går ud over andre, som man er sammen med.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):